

ACUTE KNIE EN MENISCALE LETSELS

Dr. Jef Mast

Knie en schouderspecialist

Heilig Hart Leuven

PRESENTATIE

- Algemene benadering acute knie
- Klinisch onderzoek
- Meniscusclassificatie
- Beeldvorming
- Behandelingen
- Revalidatie
- Nieuwe indicatoren riziv

EVALUATIE ACUTE KNIE

Anamnese

- Trauma mechanisme

- Rotatie trauma
- Valgus / varus
- Doorzakken
- Contacttrauma
- Val

- Zwelling

- Intra-articulair / extra-articulair
- snel : = bloed
- Laat : = Vocht

- Doorzakken / instabiliteitsklachten

- Blokkage

- verspringingsgevoel

EVALUATIE ACUTE KNIE

Dienst orthopedie
en traumatologie

Heilig Hart Leuven

Pijnlocalisatie

Gewrichtsspleet

Aanhechting collaterale ligamenten

Patella

Femurcondylen

Doorzakken / instabiliteitsklachten

Blokkage

verspringingsgevoel

EVALUATIE ACUTE KNIE

Klinisch onderzoek

Hydrops / hemartrose

EVALUATIE ACUTE KNIJE

Klinisch onderzoek

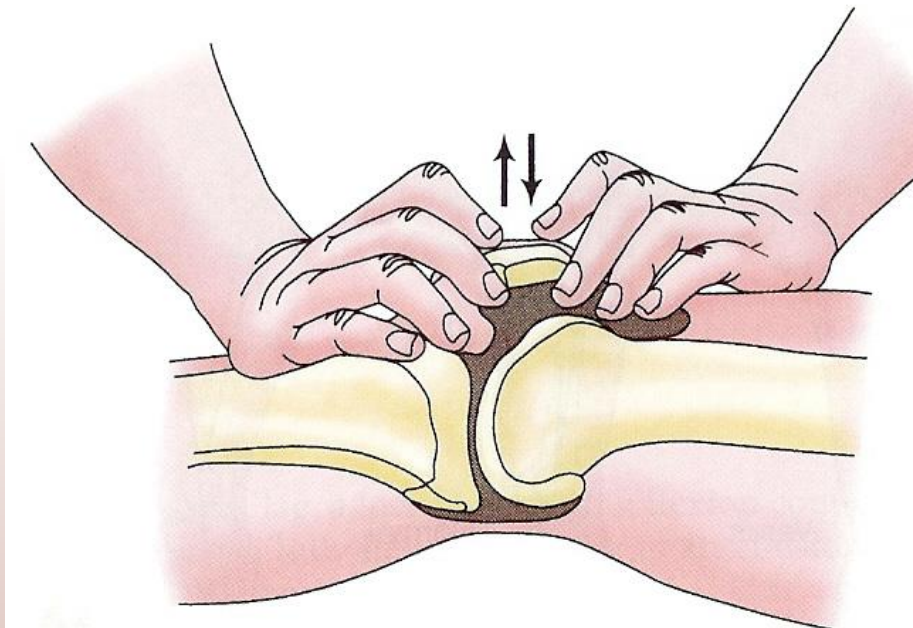
Hydrops / hemartrose

Dienst orthopedie
en traumatologie

Heilig Hart Leuven

Patelladans

EVALUATIE ACUTE KNIE

Dienst orthopedie
en traumatologie

Heilig Hart Leuven

Evt. Punctie

- Bloed
- Citrijn vocht

Bloed met vetoogjes
Cave : fractuur

EVALUATIE ACUTE KNIE

Mobiliteit

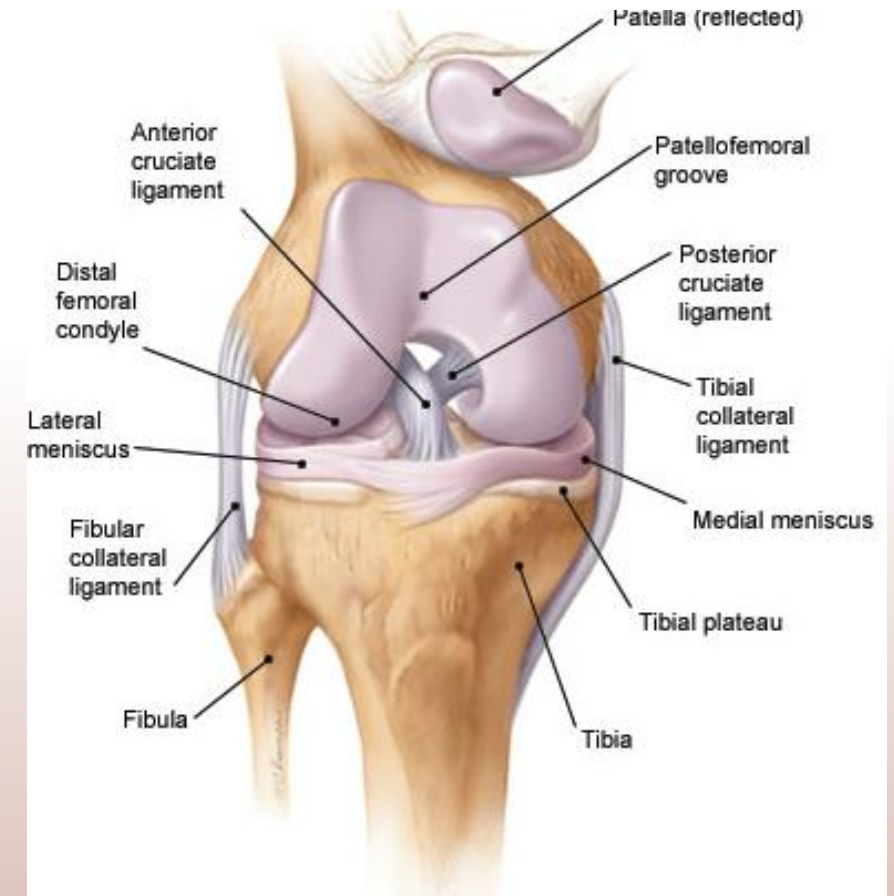
FROM

Extensiedeficit (mechanisch of antalgisch)

Verminderde flexie (antalgisch / secundair aan hydrops)

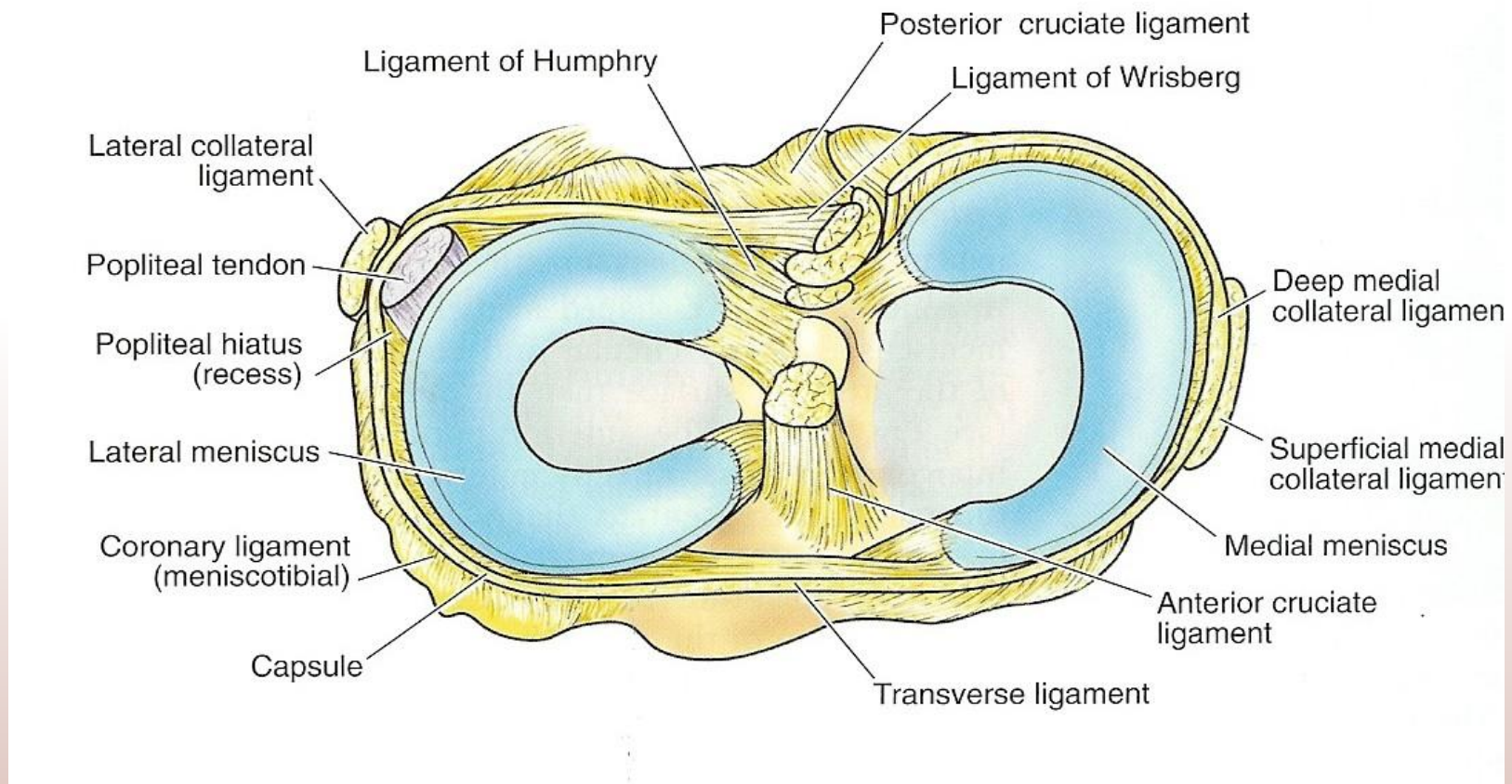
Opsporen pijnpunten

- Gewrichtsspleet (meniscusletsels)
- Aanhechting collaterale ligamenten
- Patella (fractuur / na luxatie)
- Mediaal retinaculum (na luxatie)

MENISCUS

MENISCUS

- Incidentie = 70 / 100.000 per jaar
- Man / vrouw verhouding = 4:1
mannen meer sportief actief
incidentie stijgt bij jonge vrouwelijke populatie

MENISCUS CLASSIFICATIE

Volgens traumamechanisme

Scheuren als gevolg van een excessieve kracht op een normale structuur

= **traumatische scheuren**

Scheuren als gevolg van een normale kracht op een verzwakte structuur

= **degeneratieve scheuren**

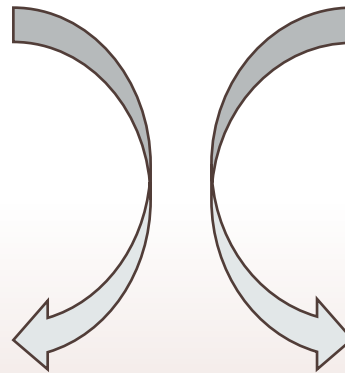

MENISCUS CLASSIFICATIE

Belangrijk onderscheid !

Traumatische
Meniscusscheur

Degeneratieve
Meniscusscheur

Traumatische meniscusscheur

Jongere leeftijdsgroep (sportief actief)

Geassocieerd met **knie trauma**

Chirurgische aanpak.

Dienst orthopedie
en traumatologie

Heilig Hart Leuven

Degeneratieve meniscusscheur

Oudere leeftijd

Geassocieerd met inzettende
kraakbeendegeneratie

Geen uitlokkend trauma

Behandeling initieel **conservatief**

- Pijn tgv gegeneraliseerde inflammatie
secundair aan artrose

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Volgens type scheur

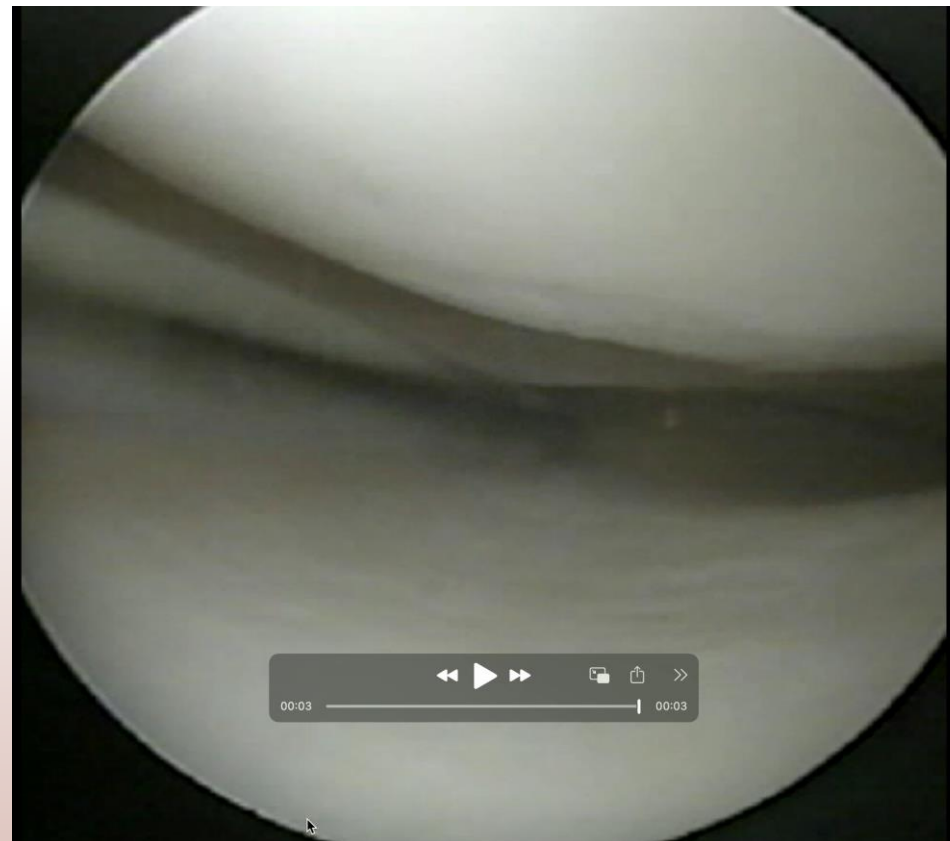
- Verticale longitudinale scheur
- Bucket handle scheur
- Horizontale scheur
- Radiale scheur
- Schuine scheur
- Flapscheur
- Complexe (degeneratieve scheur)

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Verticale longitudinale scheur

Vertical tear

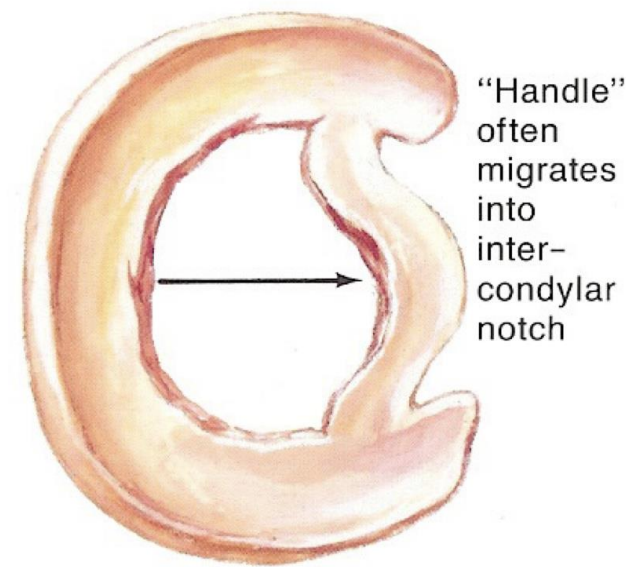
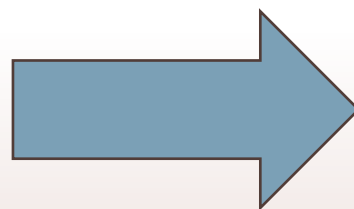

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Buckethandle scheur

Vertical tear

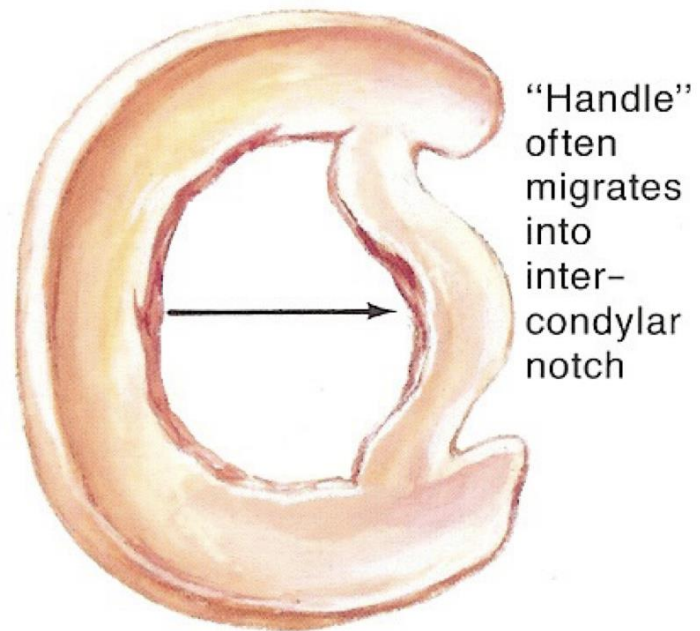

“Handle”
often
migrates
into
inter-
condylar
notch

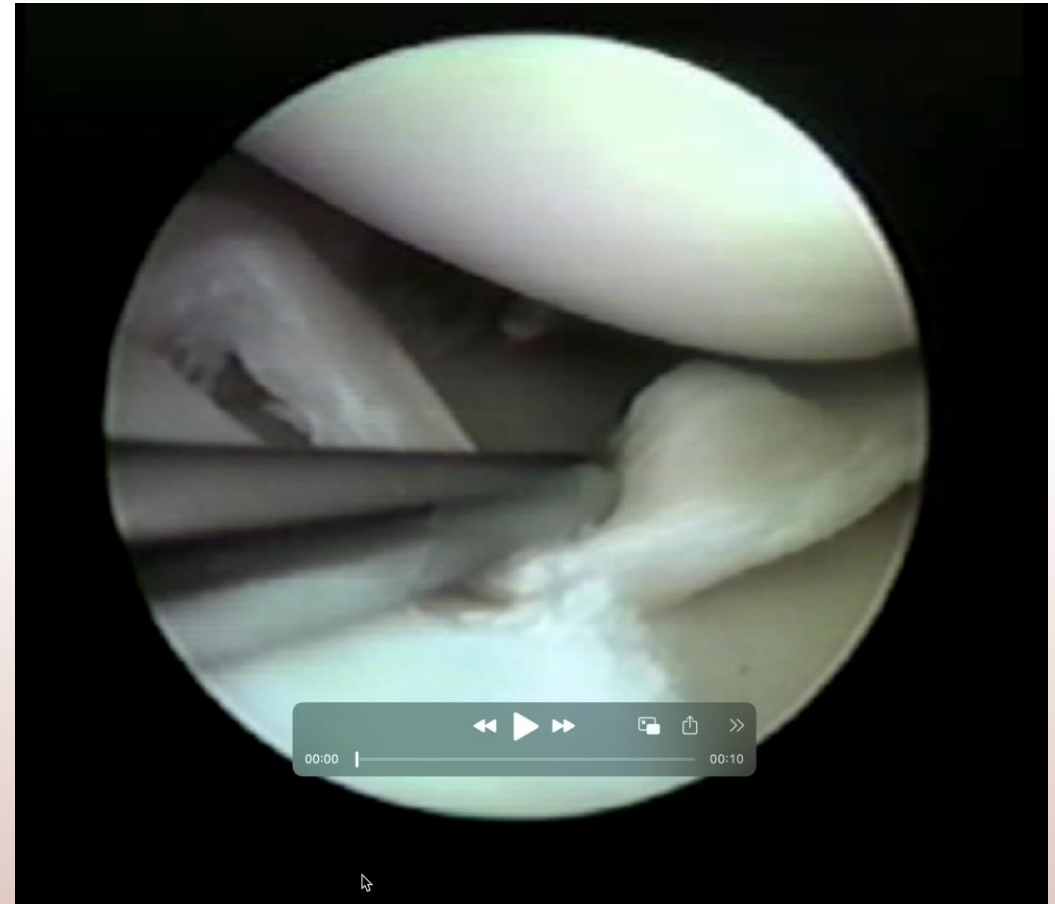
“Bucket-handle” tear

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Bucket-handle scheur

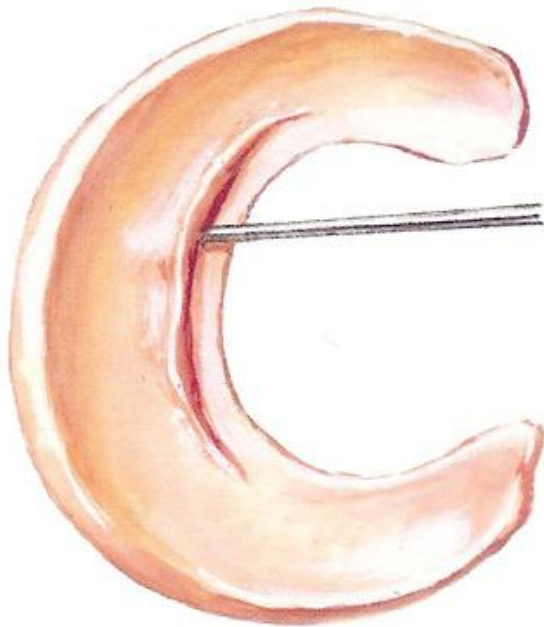

“Bucket-handle” tear

MENISCUS: CLASSIFICATIE

horizontale scheur

Horizontal (cleavage) tear

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Radiaire scheur

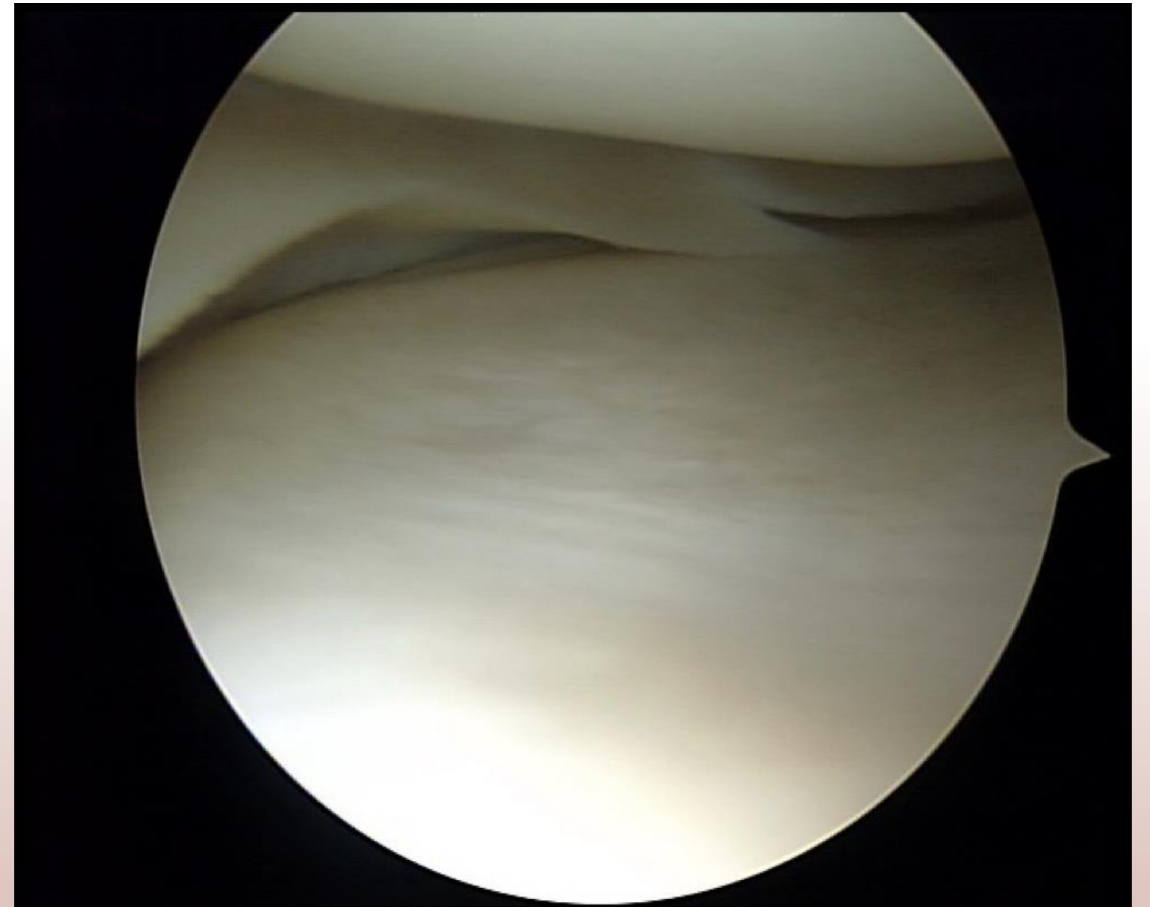
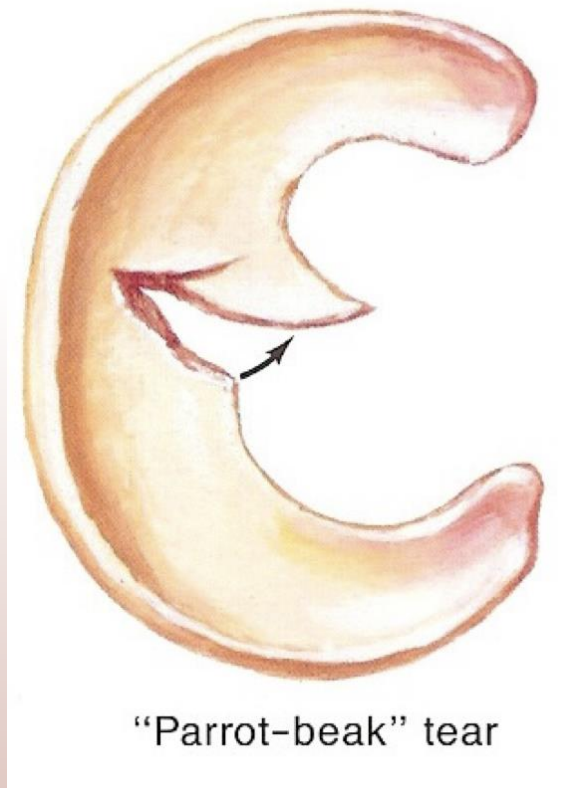
Radial tear

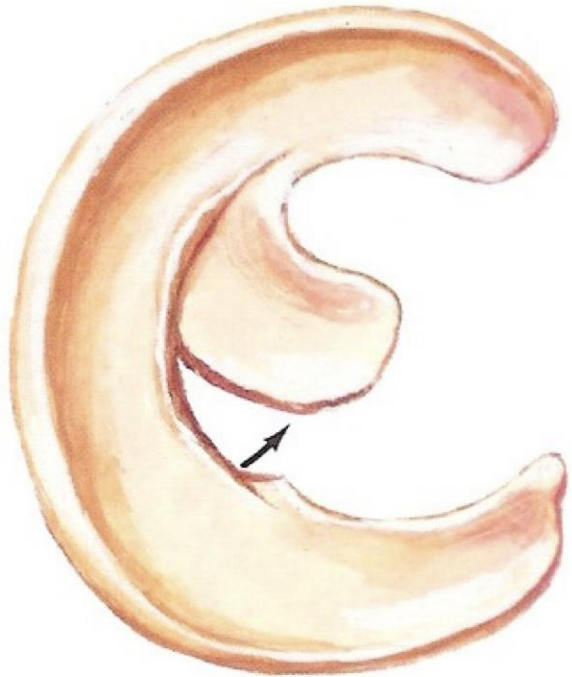
MENISCUS: CLASSIFICATIE

Parrot-beak scheur

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Flapscheur

Flap tear

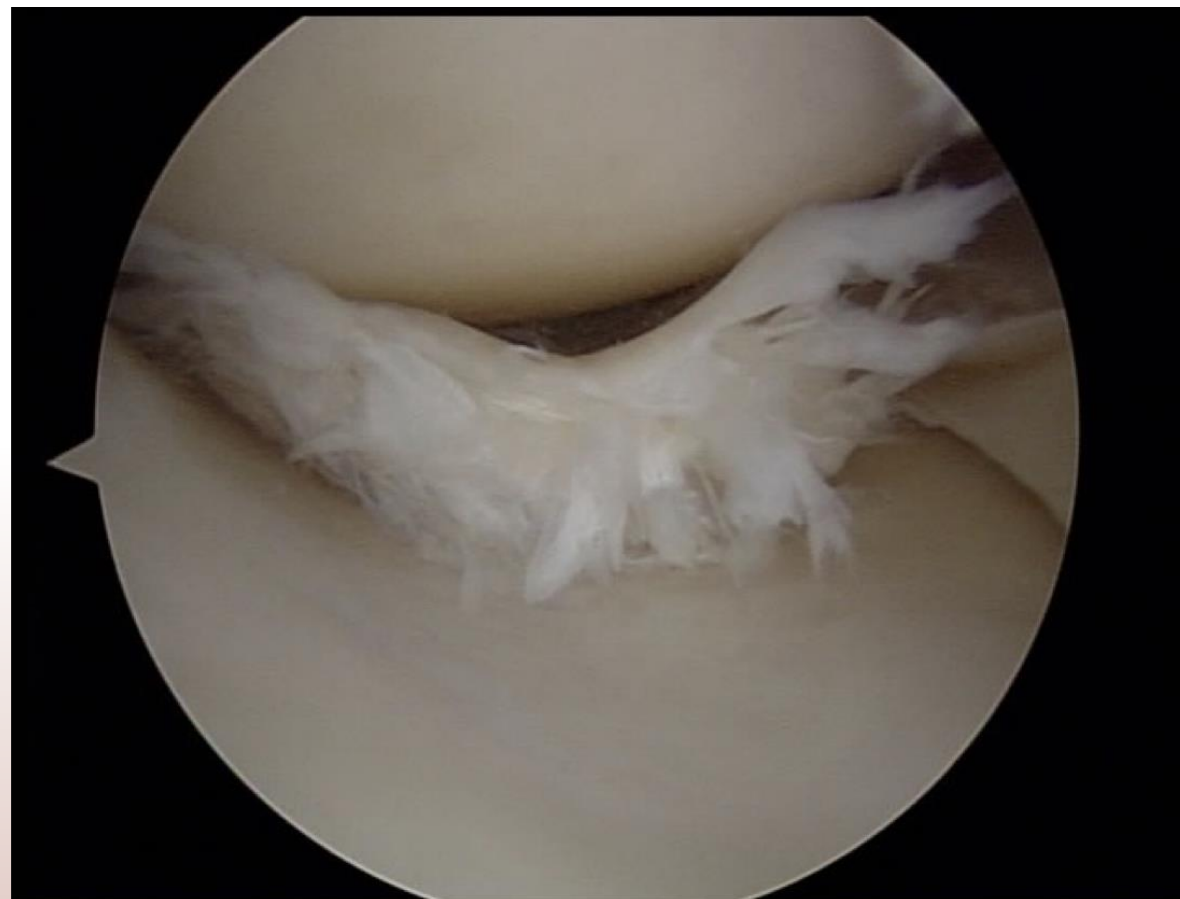
MENISCUS: CLASSIFICATIE

Dienst orthopedie
en traumatologie

Heilig Hart Leuven

Complexe degeneratieve
meniscusscheur

MENISCUS: CLASSIFICATIE

Dienst orthopedie
en traumatologie
Heilig Hart Leuven

Bij Meniscusscheuren die behandeling vereisen zijn:

80% verticaal of schuin.

69% in de mediale meniscus

24% in de laterale meniscus

7% bilateraal

Meestal in de achterhoorn gelegen

MENISCUS: CLASSIFICATIE

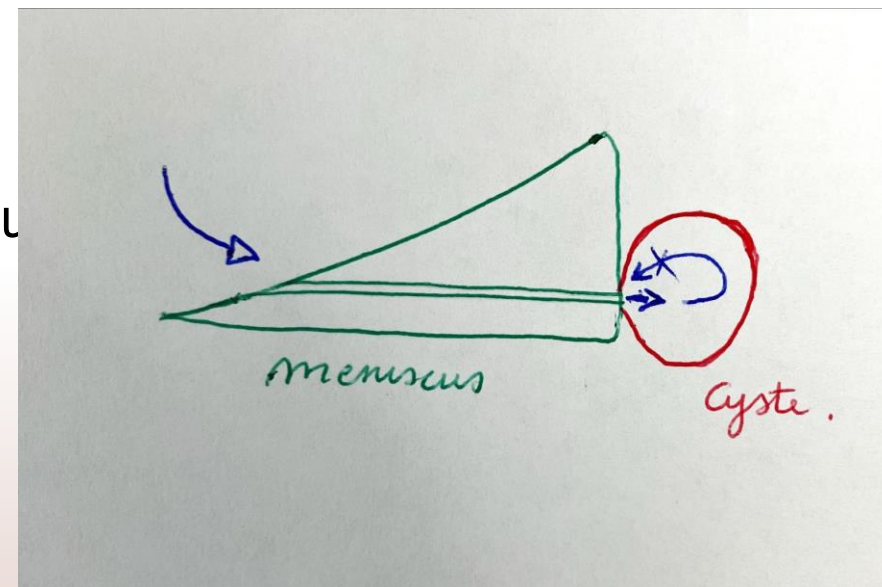
Meniscus-cyste:

1% - 10% van de meniscuspathologie

Meestal in de laterale meniscus

Horizontale scheur met uitbreiding naar de menisco-capsulair
junctie.

Palpabele zwelling thv de gewrichtsspleet

MENISCUS : KLINISCHE EVALUATIE

Anamnese:

- Begin van de symptomen
Acuut → traumatische scheur
Incidieus → degeneratieve scheur
- Trauma mechanisme
Vaak rotatie en hyperflexie
- Pijn over de gewrichtsspleet (mediaal / lateraal)
- Zwelling geleidelijk (hydrops)
- Bewegingsbeperking igv geblokkeerde hengselscheur

MENISCUS : KLINISCHE EVALUATIE

Klinisch onderzoek:

Hydrops

ROM

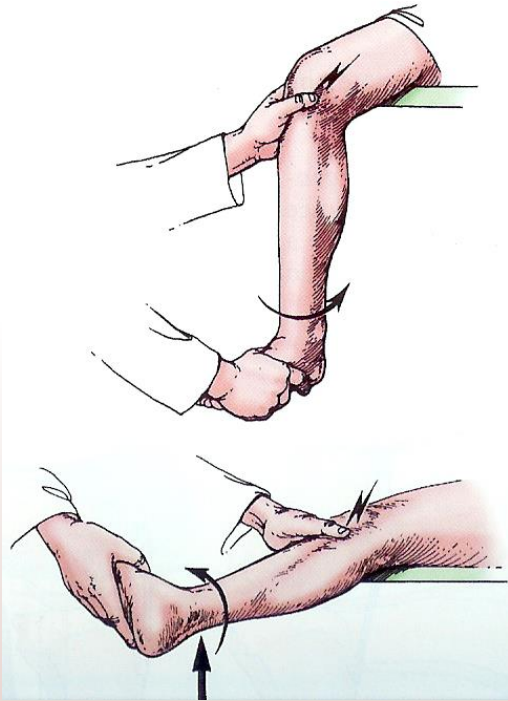
- Meestal volledig
- Extensiedeficit bij geluxeerde hengselscheur

Meniscustesten:

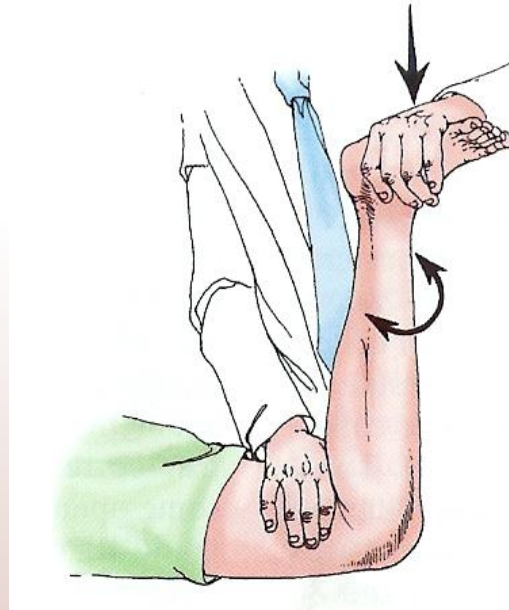
- Flexierotatie test van Mc Murray
- Grinding test van Apley
- Duck walk

MENISCUS : KLINISCHE EVALUATIE

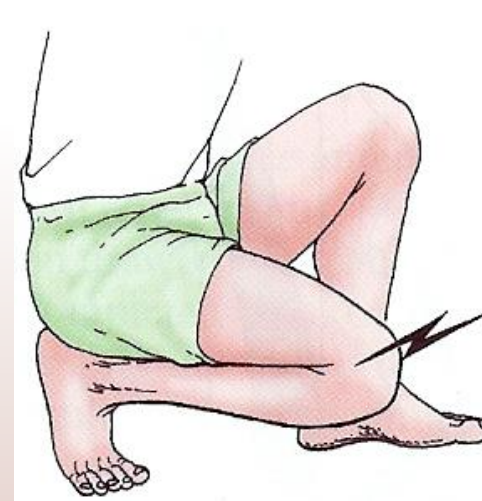
Klinisch onderzoek:

Mc murray

Apley

Ganzenpas

MENISCUS : KLINISCHE EVALUATIE

Klinisch onderzoek:

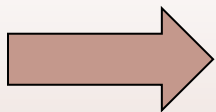
Apley
Grinding
Test

MENISCUS : KLINISCHE EVALUATIE

Klinisch onderzoek:

Bij een geïsoleerde meniscusscheur levert klinisch onderzoek een zeer waardevolle bijdrage tot de diagnose

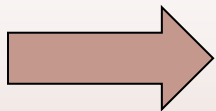

Sensitiviteit van 95%
Terry et al; arthroscopy 1995

MENISCUS : KLINISCHE EVALUATIE

Klinisch onderzoek:

Bij een ACL-ruptuur is de klinische diagnose van een meniscusscheur veel minder accuraat !!!

- Geassocieerde collateraal ligament letsels
- Bone bruise
- Uitgesproken hemarthrosis

DE VIJF CRITERIA

1. “klik” of “blokkage”
2. Pijn bij hyperEXTENSIE
3. Pijn bij hyperFLEXIE
4. Drukpijn over gewrichtsspleet
5. Mc Murray +

PREDICTIEVE WAARDE

$$5/5 = 92\%$$

$$4/5 = 82\%$$

$$3/5 = 72\%$$

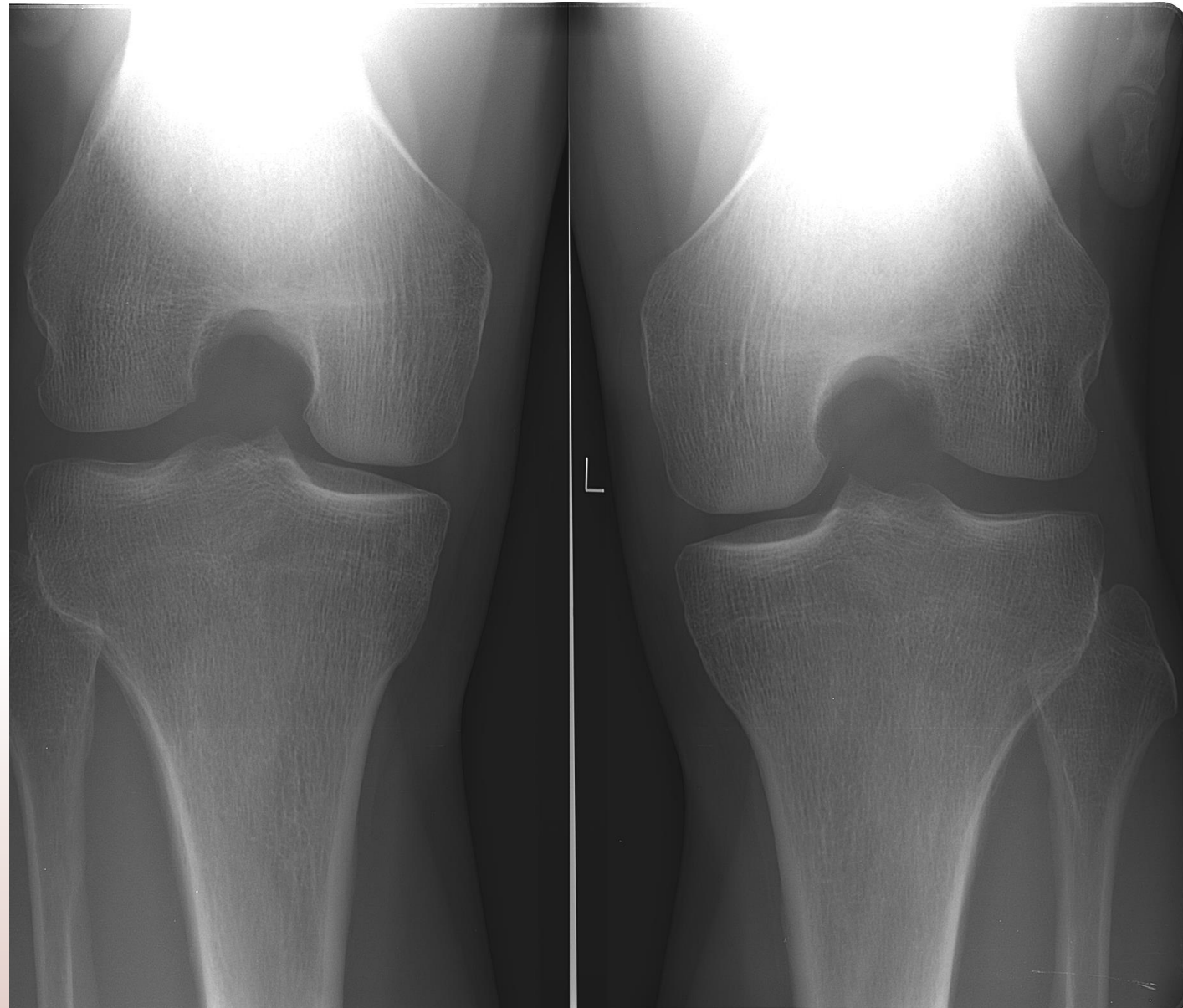
MENISCUS : BEELDVORMING

- Standaard RX knie (4
STAANDE opnames)

evaluatie gewrichtsruimte

Shuss-opname (condylaire
opname)

- Meest sensitief voor opsporen
van gewrichtsspleet-vernauwing

MENISCUS : BEELDVORMING

- MRI

Niet invasief

Geen ioniserende straling

Evaluatie in verschillende vlakken van

- Menisci
- Bot
- Kraakbeen
- Ligamenten

Accuraatheid voor diagnose meniscusletsels > 95%

MENISCUS : BEELDVORMING

MENISCUS : BEELDVORMING

Dienst orthopedie
en traumatologie

Heilig Hart Leuven

informatie verschaft door MRI

altijd

koppelen aan de klinische bevindingen.

Boden et al. :	13% vals positieve MRI beelden bij 68 asymptomatische proefpersonen jonger dan 45 jaar
----------------	---

MENISCUS : BEHANDELING

 Conservatieve behandeling

 Chirurgische behandeling

 Partiele meniscectomie

 Meniscushechting

CONSERVATIEVE BEHANDELING

- Ontlasten , rust
- Ijsapplicaties
- NSAID / Paracetamol
- Cortisone infiltratie
- Kinesitherapie

MENISCUS : OPERATIEVE BEHANDELING

Meniscus = belangrijke structuur

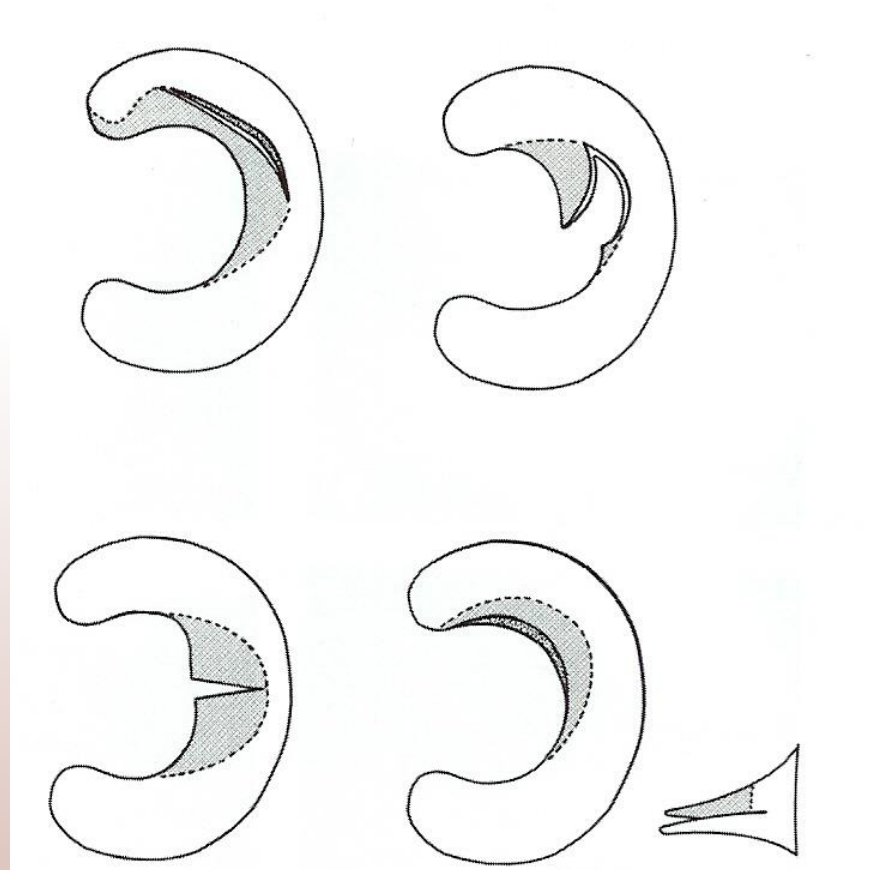
- Shock absorptie
- Load transmission
- Lubrificatie kraakbeen
- Stabiliteit
- Congruentie

zoveel mogelijk meniscusweefsel bewaren !!!

MENISCUS : BEHANDELING

Arthroskopische partiele meniscectomie

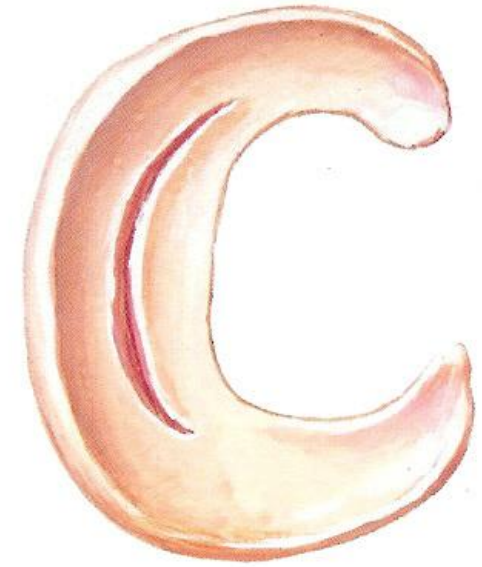
MENISCUS : BEHANDELING

Meniscus heching

Ideale omstandigheden:

- Jonge patiënt
- Verticale longitudinale scheur
- Perifere 1/3 van de meniscus (3 à 4 mm van kapsel)
- In combinatie met ACL reconstructie

Vertical tear

MENISCUS : BEHANDELING

Meniscus heching

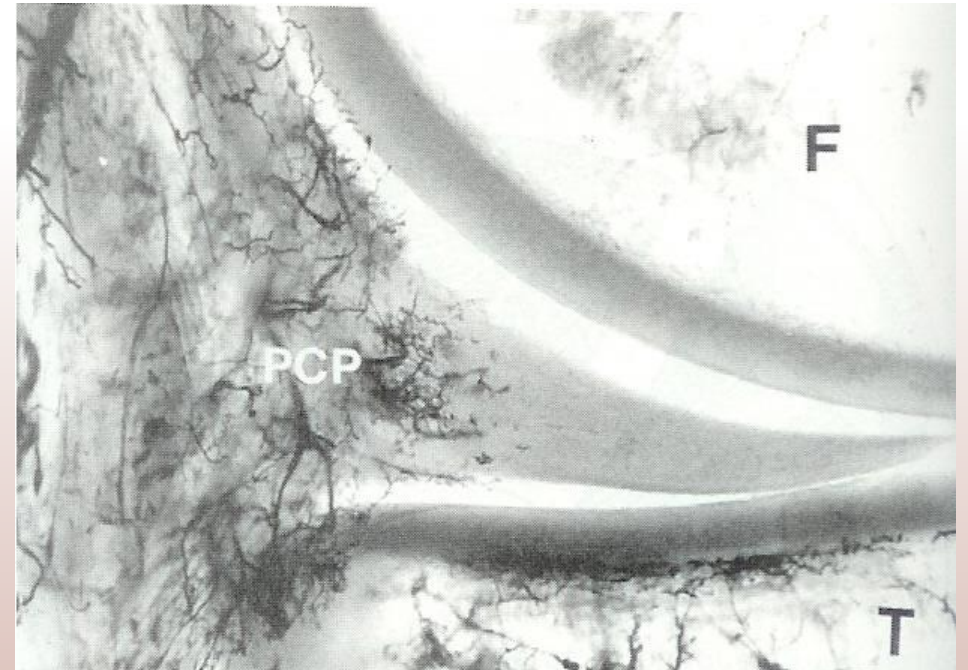
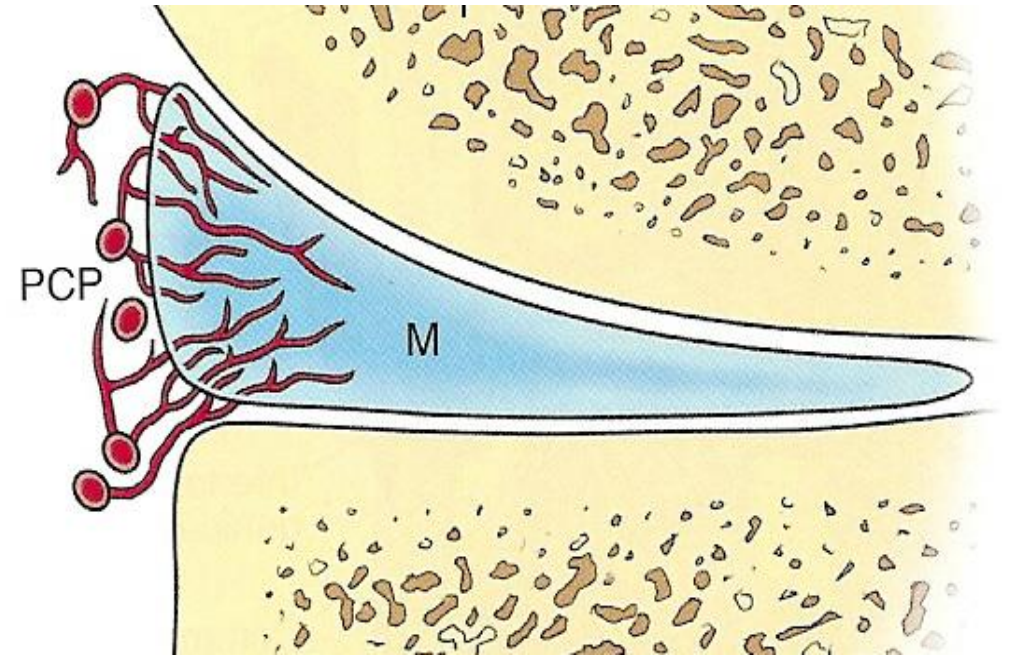
Vasculaire anatomie meniscus

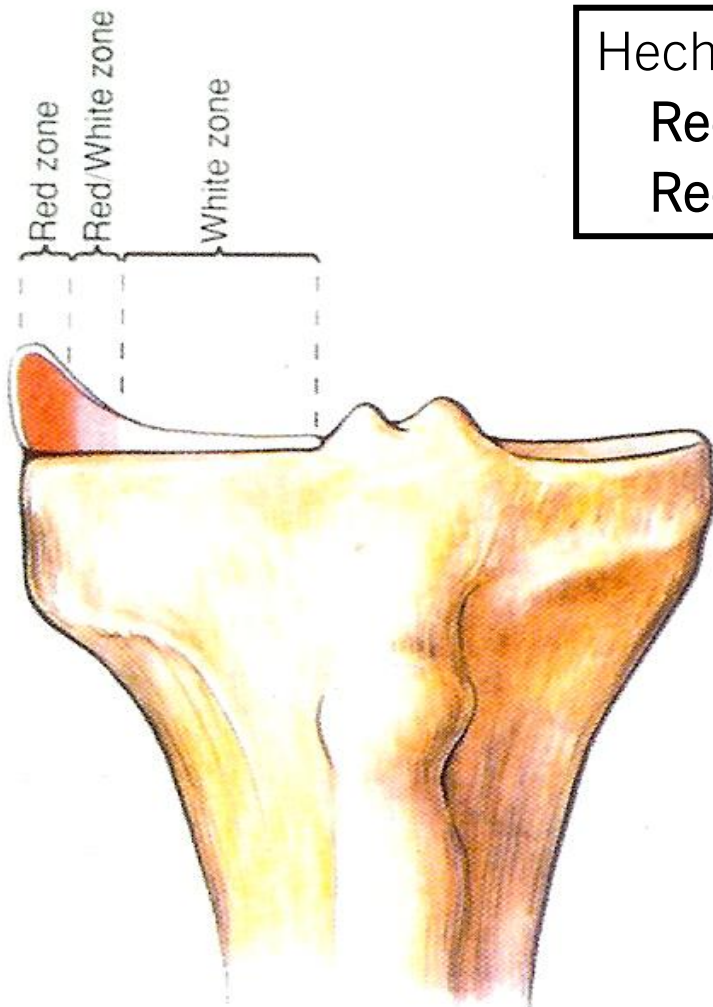
A. geniculata

perimeniscale capillaire plexus

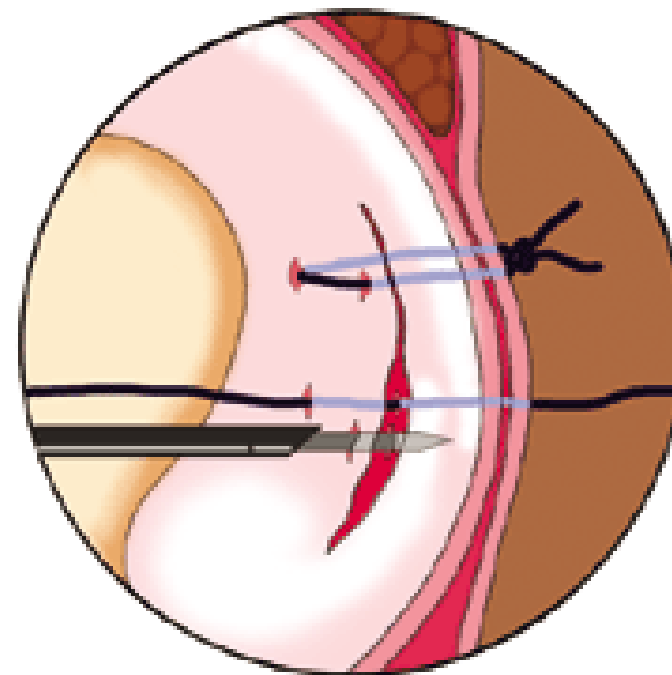
Kleine takken in perifere 10% - 25% meniscus

MENISCUS : BEHANDELING

Hechting bij voorkeur in
Red zone
Red - white zone

REVALIDATIE

Partiële meniscectomie

- Onmiddellijke steunen
- Volledige ROM
- 6w kinesitherapie
- Arbeidsongeschiktheid 2-3w

Meniscushechting

- 6 weken krukken
- Beschermende brace
- Bewegings beperking 0-60° / 0-90°
- Arbeidsongeschiktheid 6w – 3m

NIEUWE RIZIV INDICATOREN

- *“De verstrekking met nomenclatuurcode 276636-276640, opgenomen in artikel 14k van de bijlage bij het Koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, mag per kalenderjaar slechts **voor 45 % van het totaal aantal verstrekkingen** per zorgverlener bij patiënten **ouder dan 50 jaar** worden aangerekend.”*

TAKE HOME

- Niet elke meniscusscheur = operatie
- MRI koppelen aan kliniek
- Belangrijke plaats voor initieel conservatief beleid
- Revalidatie meniscushechting langer dan bij meniscectomie
- Save the meniscus !

VEELVOORKOMENDE HANDLETSELS

Dr. Bram Van Hove

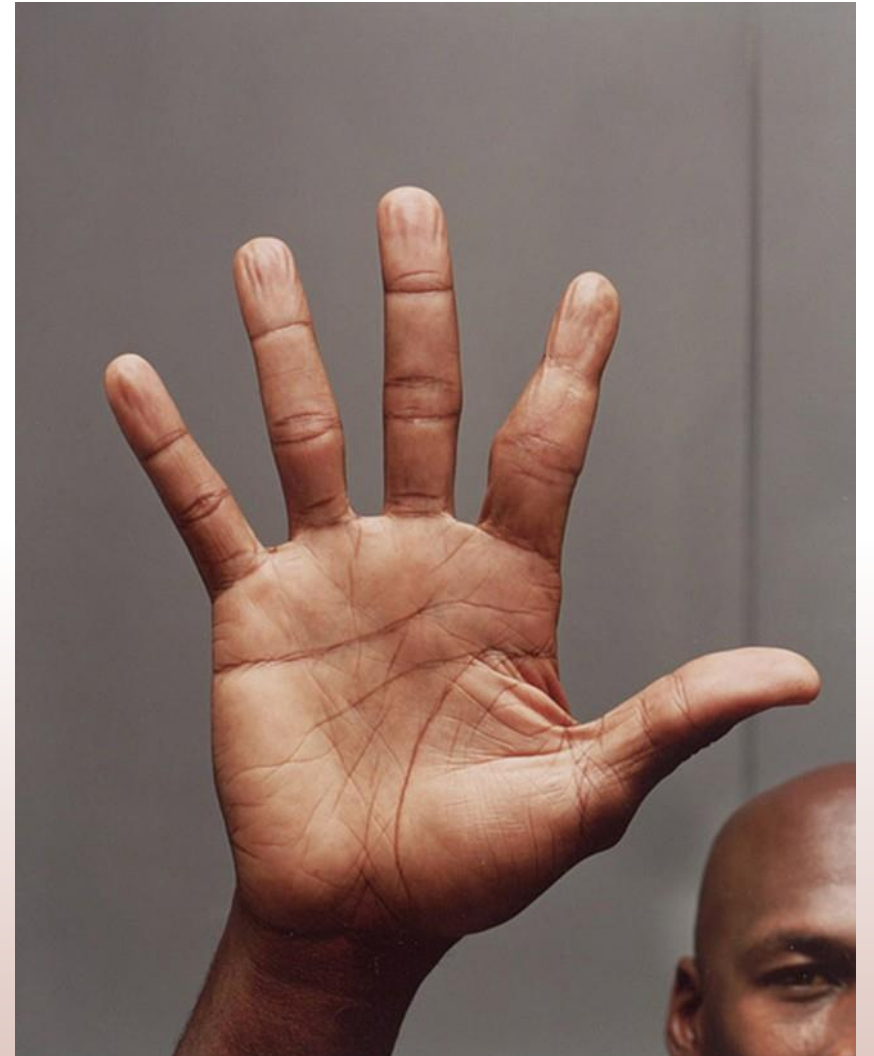
Hand-pols-elleboogspecialist

Heilig Hart Ziekenhuis Leuven

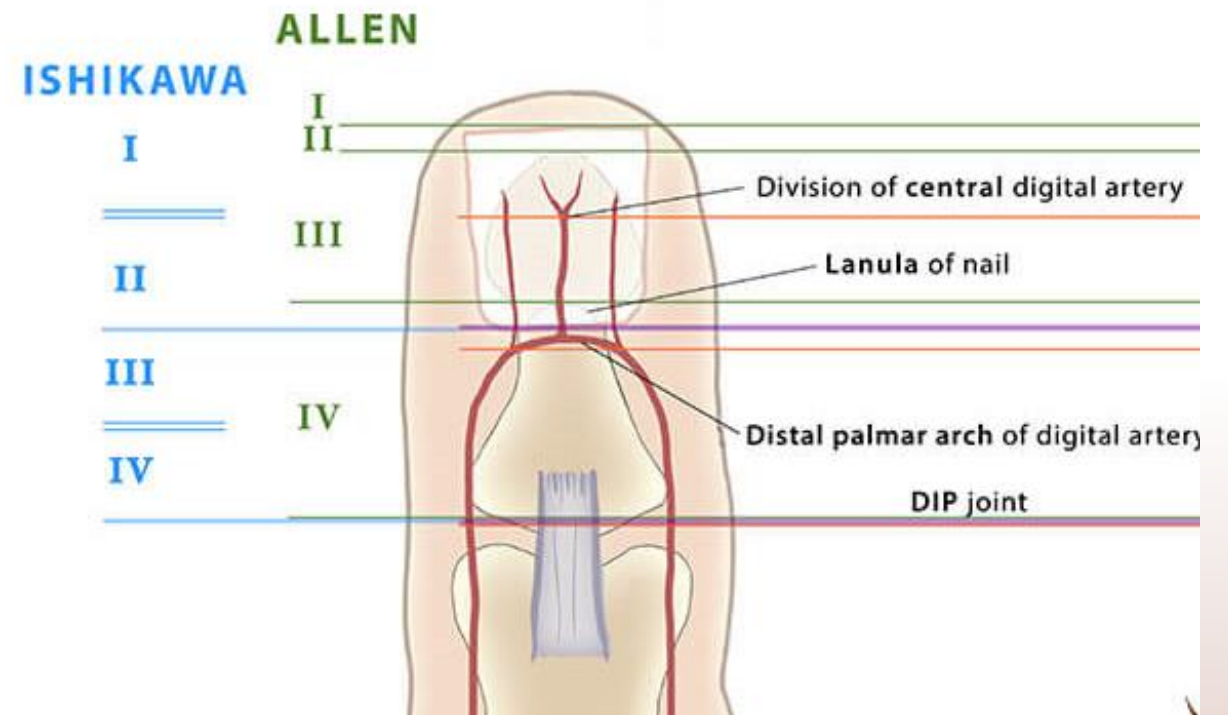
OVERZICHT

- Vingertip
- Flexorpezen
- Extensorpezen
  - Mallet
  - Boutonniere
  - Fight bite
- Breuken
- Hands-on: Splinting!

VINGERTIP TRAUMA

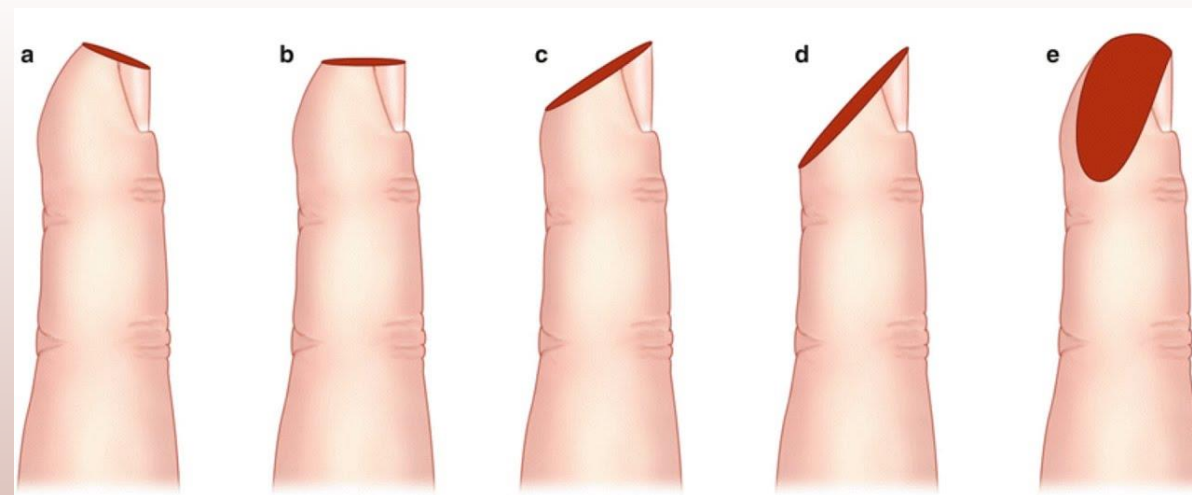
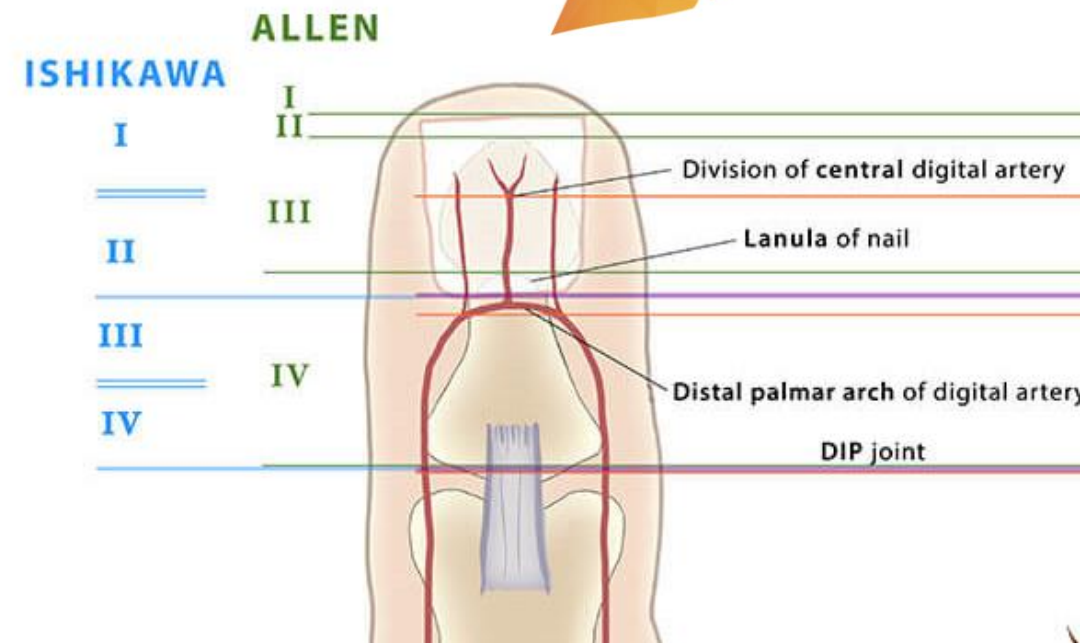
- Pulpa
- Nagel
- Bot

VINGERTIP TRAUMA

- Pulpa
  - RX bij twijfel beenderig letsel
  - Spoelen en verwijderen vreemd materiaal
  - Afdekken met Vaseline verband
  - Controle binnen 48u bij specialist

VINGERTIP TRAUMA

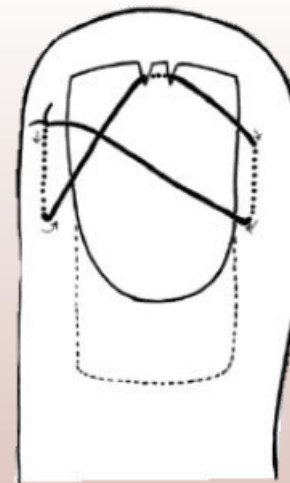
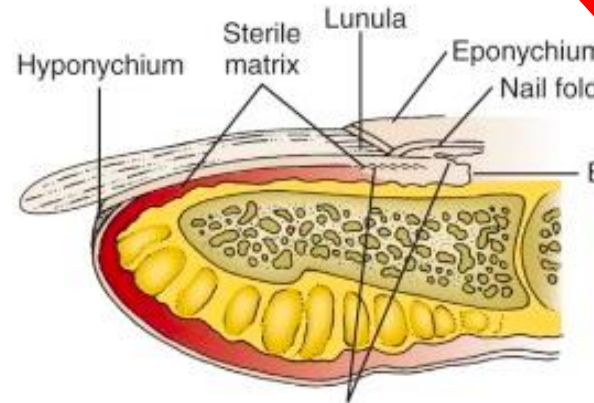
- Nagel

Dislocatie

- RX indien crush
- Ringanesthesie
- Vingergarrot
- Spoelen en inspecteren
- Hechting nagelbed (Vicryl 5.0/6.0)
- Reduceren en fixeren nagel

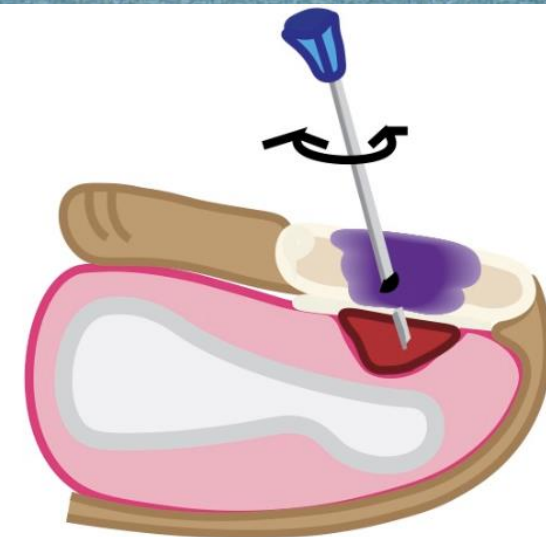
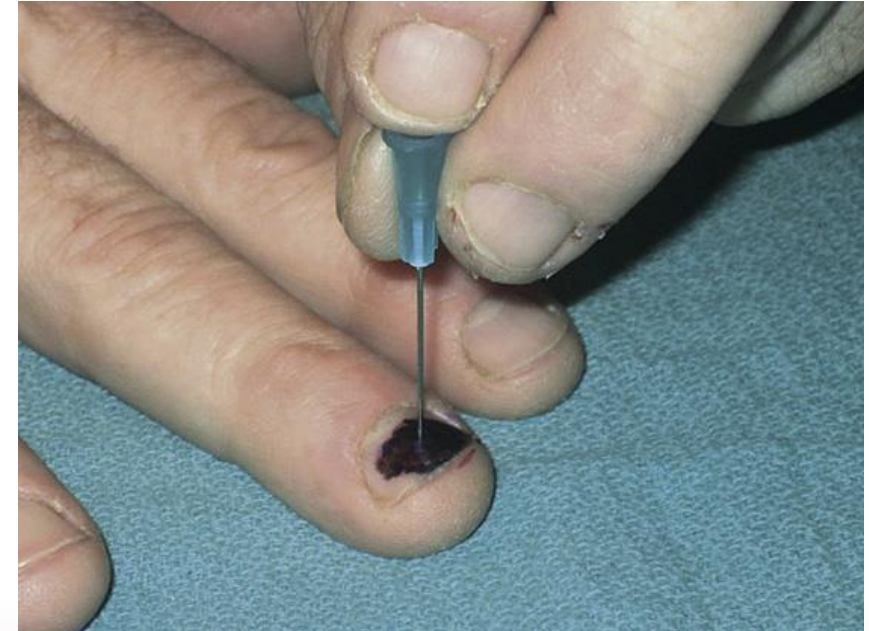
Zelf of via SHE

Bij kinderen altijd fractur uitsluiten!

VINGERTIP TRAUMA

- Nagel
  - Subungeaal hematoom
    - Indien pijnlijk/spanning
    - <24u oud
    - Geen vermoeden breuk
    - Aseptisch
    - +/- Ringanesthesie

AMPUTATIE

- Urgentie
  - 12u warme ischemie
  - 24u koude ischemie
    - Inwikkelen in steriel kompres
    - In zip-loc zakje
    - In zip-loc met water en ijs

Do not soak or wash the amputated part in water or any other liquid

Brush off any gross contamination
Wrap in a saline soaked gauze

Place wrapped amputated part in a sealed bag

Place the bag in a container of iced water

Label the container with the injured person's name

Do not let the amputated part come into direct contact with ice or water

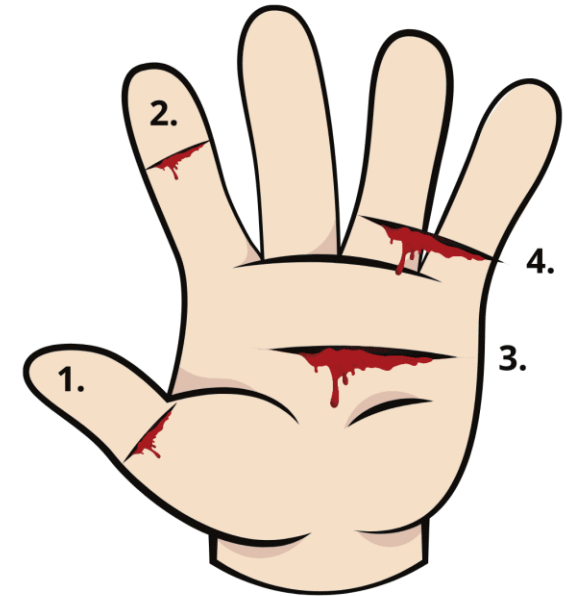
Send the amputated part with the injured person

AMPUTATIE

- Urgentie
  - 12u warme ischemie
  - 24u koude ischemie
    - Inwikkelen in steriel kompres
    - In zip-loc zakje
    - In zip-loc met water en ijs
- Niet elke amputatie moet gereplanteerd worden

INDICATIONS FOR FINGER REPLANT

1. Thumb Amputation
2. Single Digit distal to FDS
3. Mid-palmar amputations
4. Multiple-digit amputations
5. Any amputation in a child

FLEXORPEZEN

- Klinische evaluatie!

FDP - Profundus

FDS-Superficialis

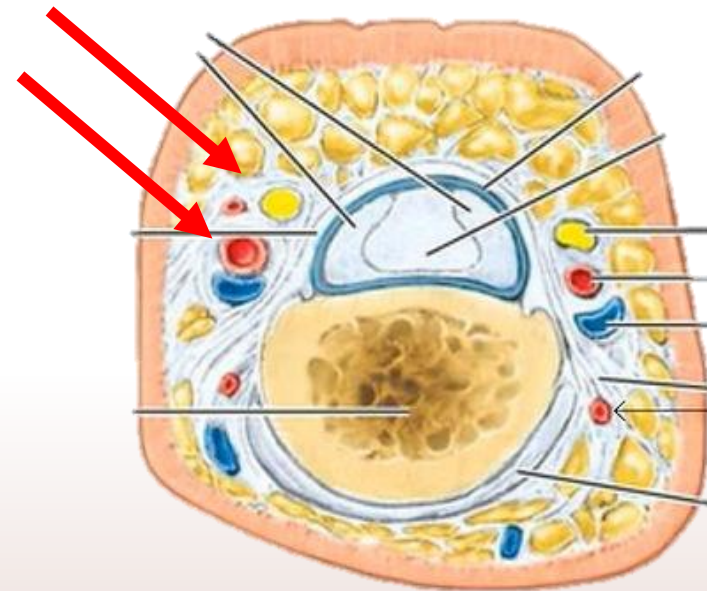
FLEXORPEZEN

- Geassocieerd NV letsel
- In ieder geval relatieve urgentie
Idealiter <48h voor optimale behandeling

- Rechtstreeks bespreken of via SEH

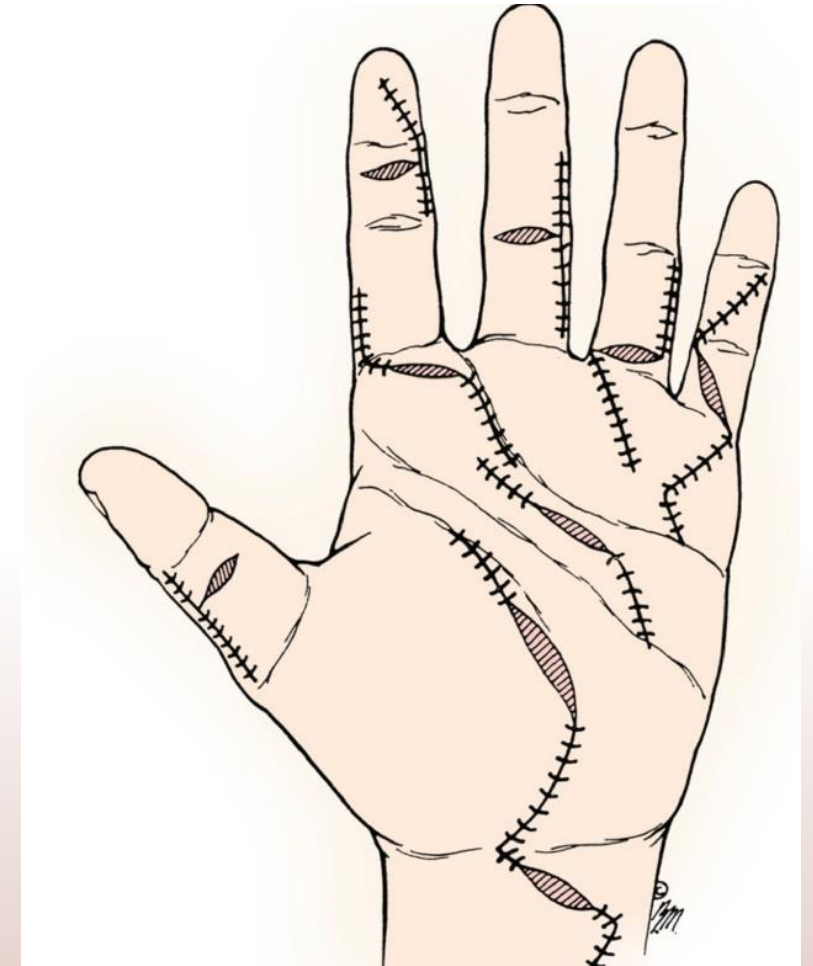
Spalk

- Pols neutraal
- MCPs gebogen
- IPs gestrekt

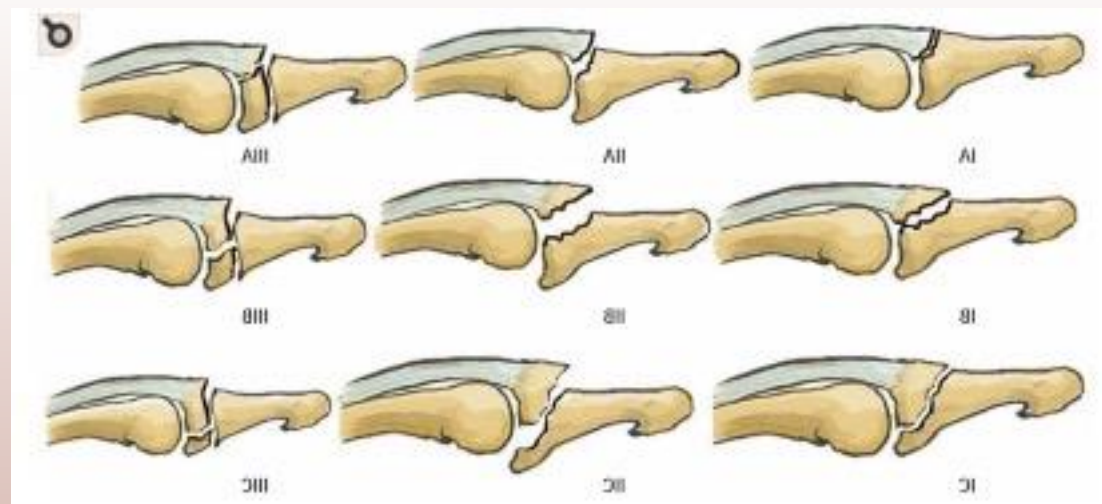
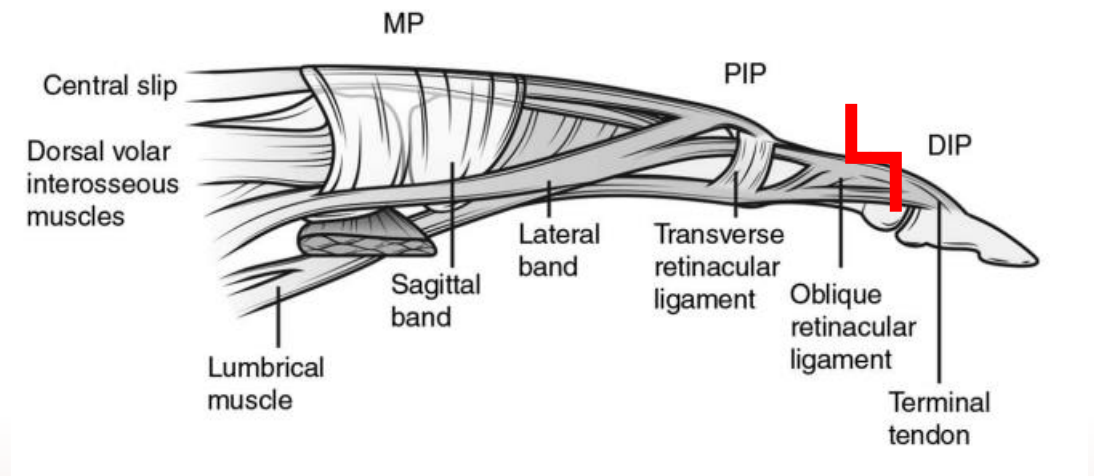
FLEXORPEZEN

- Behandeling:
  - Exploratie door ervaren chirurg
  - Behandeling bijkomende (NV) letsels
- Revalidatie!
  - Zeer specifiek
  - Onder begeleiding (ervaren) erkende handkine
  - 3 maanden vooralleer volledig belastbaar

EXTENSORPEESLETSELS - MALLEET

- Terminale extensorpees letsel
- Vinger gestoten;
Bal ertegen
Bed opmaken
- Meestal meteen strektekort
- RX om fractuur uit te sluiten
- Echo niet nodig/nuttig

EXTENSORPEESLETSELS - MALLET

- Extension splint
- Dorsale splint best verdragen
- Huidirritatie tegengaan
- Coban windel
- Strappal tape

EXTENSORPEESLETSELS - MALLETT

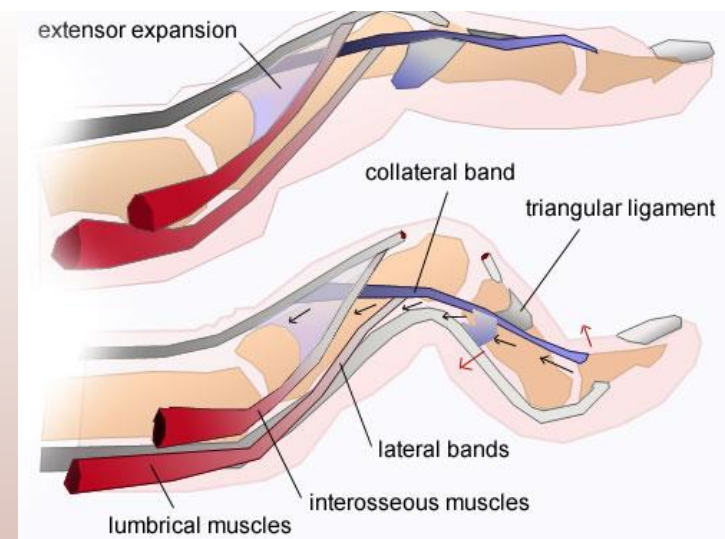
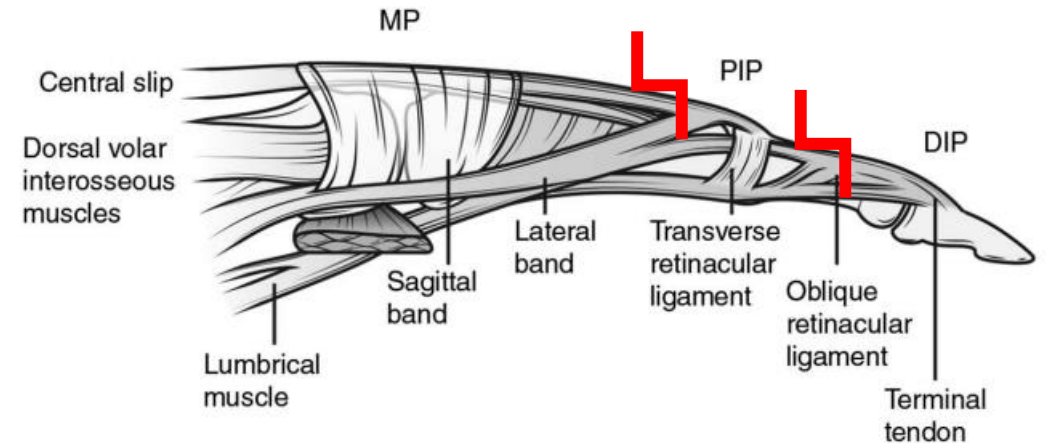
- Behandeling:
6 (+2)w voor avulsiefractuur – 8(+2)w voor puur ligamentair
  - 24/7 in (lichte hyper)extensie houdenGoede spalk en goede uitleg
DIP nooit buigen! Klok terug op 0!
- Goed resultaat:
Pijnvrij
Maximaal 15-20gr extension lag
- Doorverwijzing:
Grote fractuur of subluxatie
Blijvende pijn of functioneel belangrijk strektekort

EXTENSORPEESLETSELS - BOUTONNIERE

- “Proximale Mallet”
- Letsel van de centrale slip
- Stomp trauma (geforceerde flexie PIP)
- Vaak niet meteen zichtbaar
- PIP niet actief strekken
- Behandeling vergelijkbaar met mallet;
6 weken Immobilisatie PIP in extensie
DIP vrijlaten en actief en passief mobiliseren
- Best wel binnen 2-tal weken laten
evalueren door specialist

EXTENSORPEESLETSELS - BOUTONNIERE

- “Proximale Mallet”
- Letsel van de centrale slip
- Stomp trauma (geforceerde flexie PIP)
- Vaak niet meteen zichtbaar
- PIP niet actief strekken
- Behandeling vergelijkbaar met mallet;
6 weken Immobilisatie PIP in extensie
DIP vrijlaten en actief en passief mobiliseren
- Best wel binnen 2-tal weken laten
evalueren door specialist

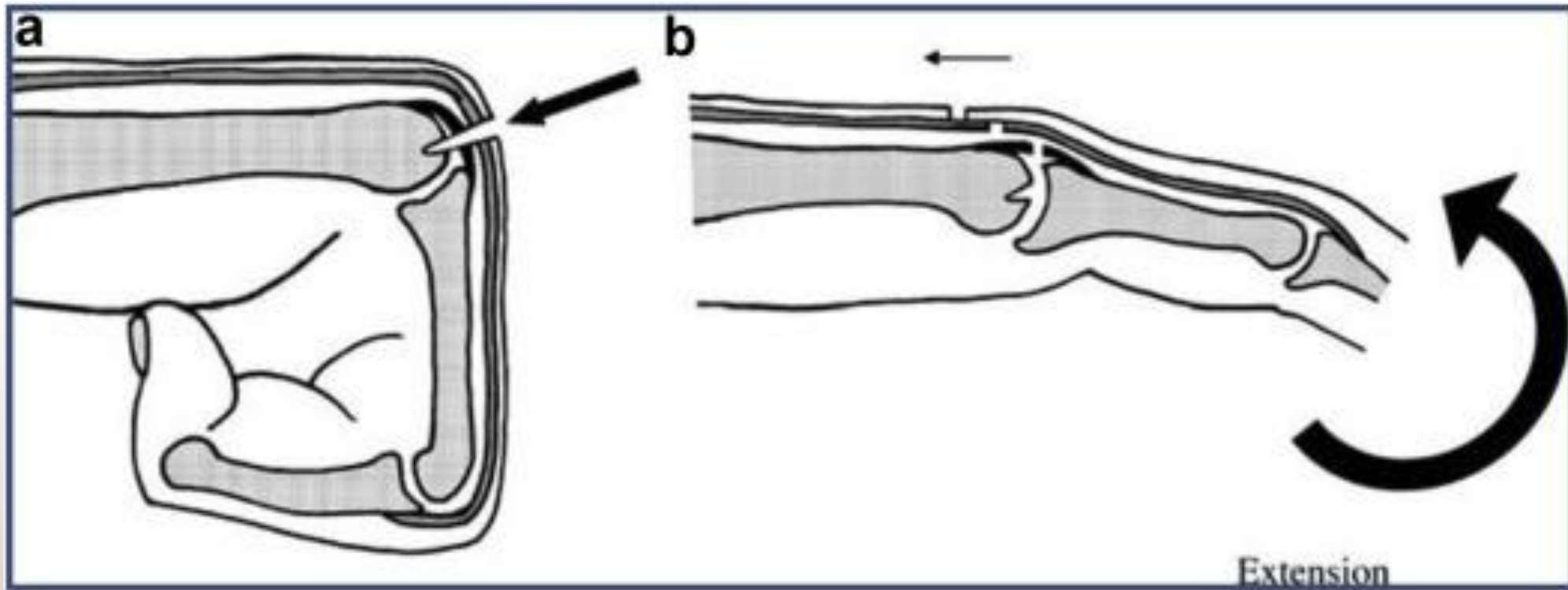
EXTENSORPEESLETSELS – FIGHT BITE

“Fight Bite”

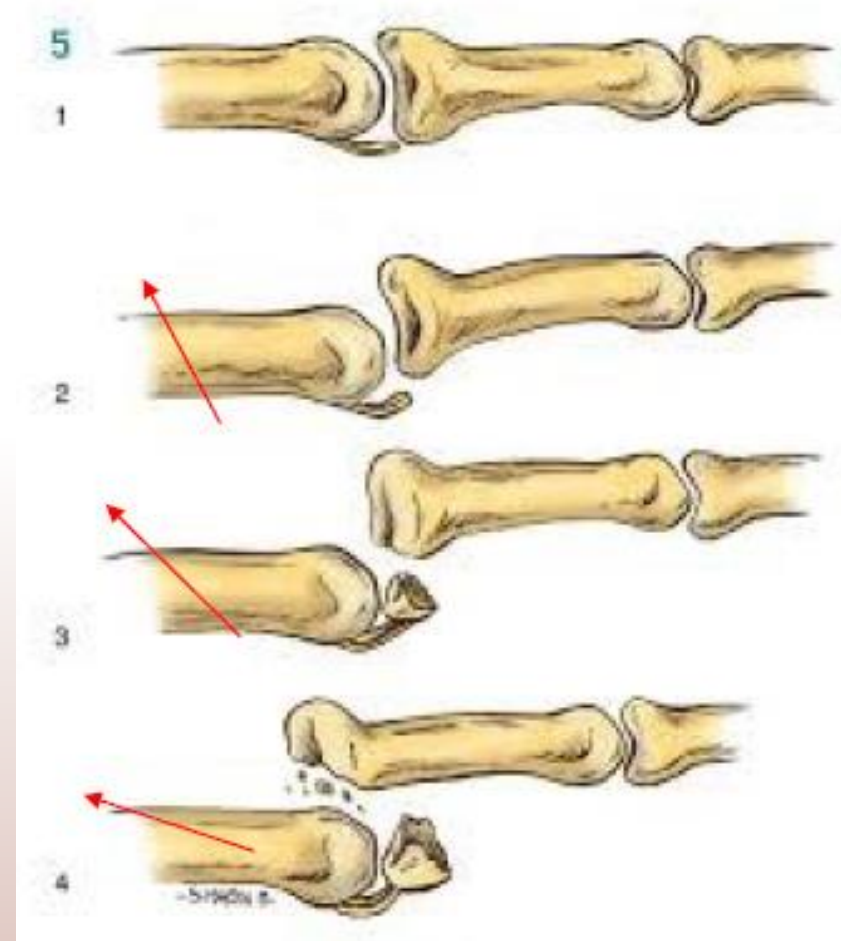

EXTENSORPEESLETSELS – FIGHT BITE

LIGAMENTAIRE VINGERLETSELS

- Proximaal interfalangeaal (PIP)
- Spectrum
  1. Sprain
    - Volaire plaat (#)
  2. Dorsale luxatie
  3. Dorsale fractuurluxatie

LIGAMENTAIRE VINGERLETSELS

- Sprain/verstuiking
Volaire plaat avulsie +/- fractuur
- Na hyperextensie of extreme beweging
- Bijna altijd stabiele letsels
- R: Early mobilisation!
Buddy taping
Tijdelijke (5-7d) antalgische spalk in 20-30 flexie° mag
Early return to sports (0-4W)

Patient counseling!

- ▶ *Pain*
- ▶ *Swelling*
- ▶ *Stiffness*
- ▶ *Cold intolerance*

> 6 months

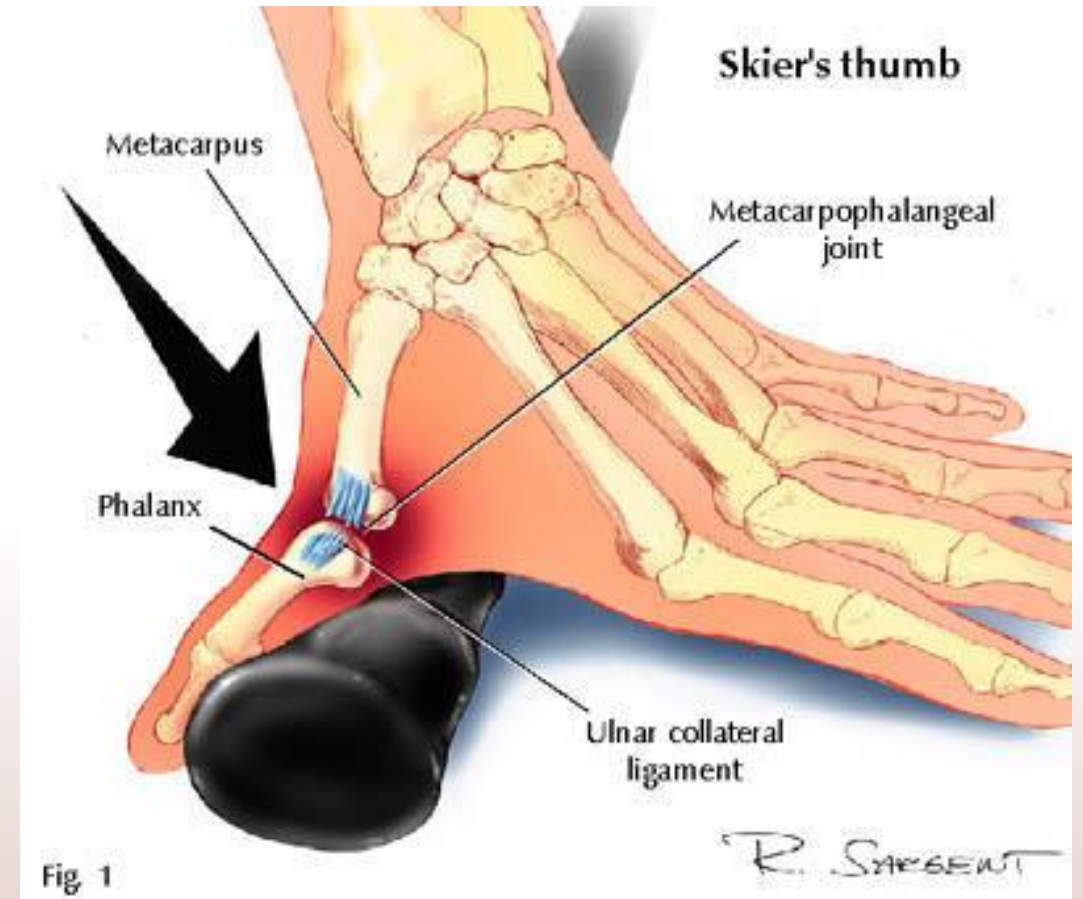

VINGERLUXATIE

- Vroege reductiepoging kan overwogen worden
  - Tenzij geassocieerde wekedelen letsel
  - Best wel ringanesthesie
  - Reductie door duwen tegen basis van geluxeerd lid
  - Indien moeilijke reductie: STOP en naar SEH**
  - Indien vlotte reductie en goede stabiliteit: Buddy taping en radiografisch bilan

SKIDUIM

- Ulnair collateraal ligament MCP
Stabiliteit bij grijpen en knijpen
  - RCL hier in minder belangrijkValgus/hyperextensie trauma
Pijn en zwelling ++

SKIDUIM

- Klinische diagnose!

STABILITEIT EVALUEREN

- In initiële fase moeilijk door zwelling
Regelmatig herevalueren
  - In 30° flexie belangrijkst
  - Vergelijken met contralateraal
  - 30° opening bij valgusstress
of 15° verschil
- RX voor evaluatie #

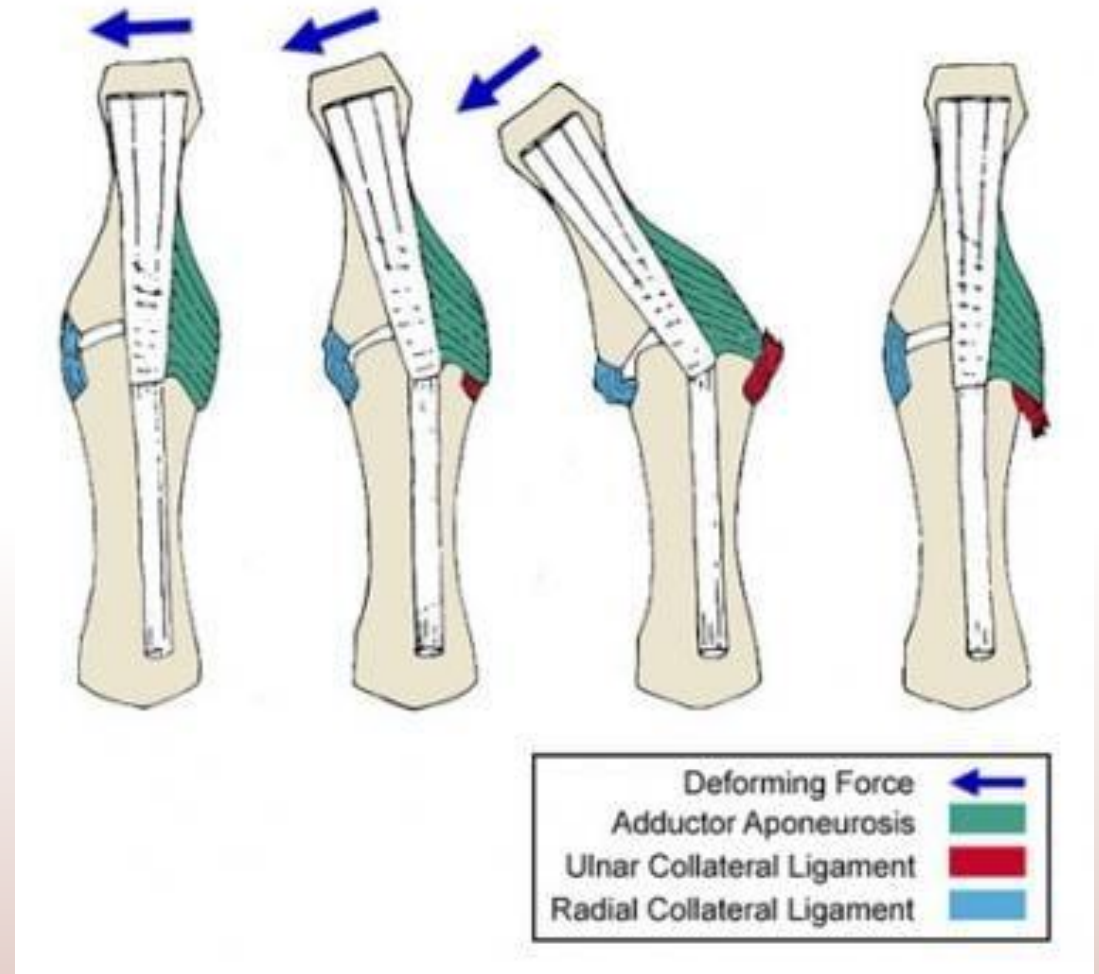

SKIDUIM

- Klinische diagnose!

STABILITEIT EVALUEREN

- In initiële fase moeilijk door zwelling
Regelmatig herevalueren
- In 30° flexie belangrijkst
- Vergelijken met contralateraal
- 30° opening bij valgusstress of 15° verschil
- RX voor evaluatie #
- Echo voor evaluatie Stener letsel
  - Echter niet heel betrouwbaar

SKIDUIM

- Behandeling
  - Sprain graad I**
    - Pijn bij stress; geen laxiteit
    - 4w hand-based splint
  - Sprain graad II**
    - Licht verhoogde laxiteit; “Firm endpoint”
    - 2-4w gips
    - 4w hand based splint
  - Sprain graad III**
    - Instabiel
    - Operatieve behandeling

SKIDUIM

- Behandeling
- Sprain graad I**
- Pijn bij stress; geen laxiteit
  - 4w hand-based splint
- Sprain graad II**
- Licht verhoogde laxiteit; “Firm endpoint”
  - 2-4w gips
  - 4w hand based splint
- Sprain graad III**
- Instabiel
  - Operatieve behandeling

SKIDUIM

- Operatieve behandeling

Timing:

- Liefst <2w na trauma
- MAXIMAAL 6w na trauma

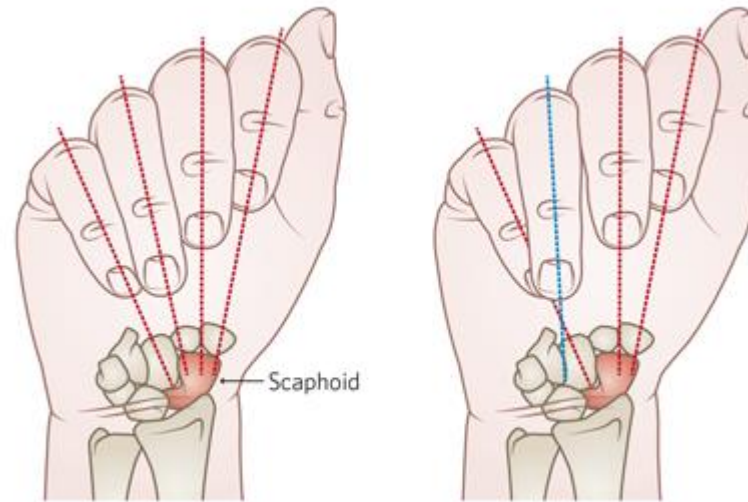
Revalidatie

- Vergelijkbaar met GR II

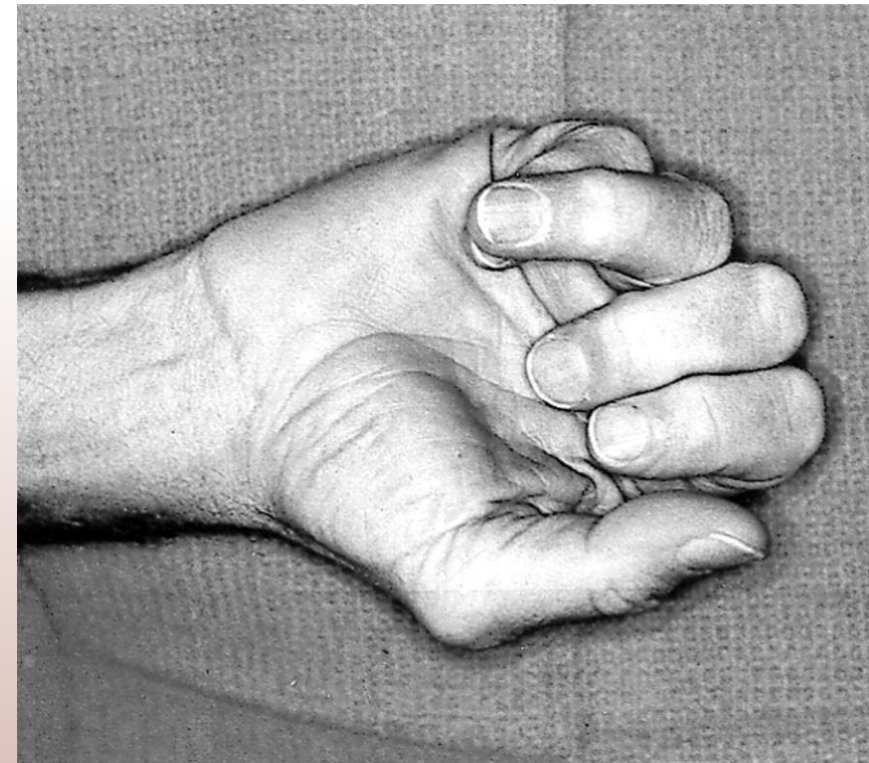

FRACTUREN

- Klinische evaluatie
  - Open vs gesloten
  - Peesletsel
  - +/- Luxatie
  - Standafwijking
    - Rotatie
  - Bewegingsbeperking
    - Flexie/extensie

© The Royal Children's Hospital Melbourne, Australia

FRACTUREN

- Klinische evaluatie
  - Open vs gesloten
  - Peesletsel
  - +/- Luxatie
  - Standafwijking
    - Rotatie
  - Bewegingsbeperking
    - Flexie/extensie
- Radiografie
  - Zelf bekijken zo mogelijk

FRACTUREN

- Conservatief beleid:
  - Onverplaatste breuk zonder bijkomend letsel
    - 2 weken spalk en hoogstand
    - Buddy taping 3-4w in functie van de last
  - Avulsiefractuur volaire plaat (basis PII)**
    - Spalk indien veel pijn, anders meteen mobiliseren met buddy taping
- Doorverwijzen:
  - Rotatieafwijking
  - Vermoeden bijkomende letsels
  - Open
  - Verplaatste breuk
  - Twijfel

DANK U VOOR DE AANDACHT

Dr. Jef Mast
jef.mast@hhleuven.be
Knie en schouderspecialist
Heilig Hart Leuven

Dr. Bram Van Hove
bram.vanhove@hhleuven.be
Hand-pols-elleboogspecialist
Heilig Hart Leuven